

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

MÉRNÖKTANÁR és KÖZGAZDÁSZNANÁR MA

részidős (levelező) mesterszak

Mintatanterv, előtanulmányi rend, szakhaladási útmutató

(2017. őszi évfolyamtól érvényes)

Budapest, 2018. július 01.

Tartalomjegyzék

Alapadatok	3
Rövid szakleírás	3
Mintatantervi jelölésrendszer	3
Mintatanterv	6
Kötelezően és szabadon választható tantárgyak.....	8
Szakmai gyakorlat (egyéni összefüggő nevelési – oktatási gyakorlat)	9
Szakedolgozat tantárgy és a szakedolgozat leadása	10
Preferálandó tantárgyak.....	10
Végbizonyítvány (abszolutórium).....	11
Záróvizsga	11
Nyelvvizsga követelmények.....	12
Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához	12
Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás	12
Továbbtanulás	14

Alapadatok

Végzettségi szint: mesterfokozat

Tagozat: részidős

Szakképzettség: okleveles mérnök tanár ill. okleveles közgazdász tanár

Finanszírozási forma: állami ösztöndíjas / önköltséges

Képzési idő: előtanulmányoktól függően 2-3-4 félév

Rövid szakleírás

A mérnök tanárok és a közgazdász tanárok a pedagógiai tanulmányaik során a tanárképzés megújított pedagógiai-pszichológiai ismeretanyaga mellett megismerkednek a szakképzés különböző szintjeivel, formáival, illetve a tanítandó szakmai tantárgyak tartalmával, a tanítás módszereivel és a köznevelés és a felnőttképzés tanulási-tanítási folyamatának jellemzőivel.

A végzettek a pedagógiai-pszichológiai kompetenciákon túlmenően a választott szakirányhoz (mérnök tanár szak szakirányai: bio-vegyipar, elektrotechnika-elektronika, építő-építészet, gépészet-mechatronika, informatika, könnyűipar, környezetvédelem-vízgazdálkodás, közlekedés, műszaki-gazdasági; közgazdász tanár szak szakirányai: kereskedelem-marketing, közgazdaságtan, pénzügy-számvitel, ügyvitel, vállalászati ismeretek) illeszkedő szakmai tudással, képességekkel és a szakmai szerepvállaláshoz szükséges gyakorlati készségekkel és attitűdökkel is rendelkeznek.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen a mérnök tanárképzés hagyományai 1870 májusára nyúlnak vissza, amikor megnyílt a Reáliskolai Tanárképző, melynek első igazgatója Sztoczek József volt. Azóta is működik egyetemünkön a tanárképzés, egyfelől a BME Műszaki Pedagógia Tanszék, másfelől 2012-től a BME Tanárképző Központ keretei között. A BME Tanárképző Központ a hazai mérnök tanár-, és a közgazdász tanár képzés szakirányainak legszélesebb körű kínálatát nyújtja, vannak szakirányok, amelyek képzése csak a BME-n folyik.

Mintatantervi jelölésrendszer

Tárgy típusa:

K: kötelező tárgy

V: szabadon választható tárgy

KR: kritérium követelmény

Tárgy jellege (KKK szerint)

SZK: szakmai ismereteket bővítő szakterületi ismeretek

SZT: szaktanári szakterületi ismeretek

TK: tanári felkészítés elméleti és gyakorlati tárgyai

EGY: egyéni összefüggő iskolai gyakorlat

ZV: záróvizsga tárgyak

Heti óraszám

Heti óraszám = előadás óraszama + gyakorlat óraszama + laboratórium óraszama

Számonkérés módja:

v: vizsga

f: félévközi jegy

a: aláírás

zv: záróvizsga

Kreditérték

Az Nftv. 108.§ 24.: kredit: a hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, amely a tantárgy, illetve tantervi egység vonatkozásában kifejezi azt a becsült időt, amely meghatározott ismeretek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges; egy kredit átlagosan harminc tanulmányi munkaórát jelent, a kredit értéke – feltéve, hogy a hallgató teljesítményét elfogadták – nem függ attól, hogy a hallgató tudása milyen értékelést kapott.

Jelölések:

A kontaktóra jellemzői: előadás óraszama / gyakorlat óraszama/ laboratórium óraszama / számonkérés módja / kreditérték, pl.(2/2/0/v/3)

Egyéb megjegyzések a mintatantervhez

A mintatanterv az Nftv. 49.§ (4) bekezdés szerinti ajánlott tanterv, amely a tantervben szereplő tárgyak, kritériumkövetelmények olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, így tanulmányi követelményeit a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő alatt teljesítheti. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) szabályozza a hallgatók számára a hallgatói jogviszonyból eredő egyes jogokat és kötelezettségeket. Ezenkívül a tanulmányok folytatásának keretét, lehetőségeit a szakra és a tantárgyakra vonatkozó leírások fogalmazzák meg.

A jelen tájékoztatóban bemutatásra kerülő mintatanterv csak a pedagógiai, pszichológiai, módszertani elméleti és gyakorlati képzés (PEPSZI) tantárgyait tartalmazza a 2-3-4 féléves képzések szerinti bontásban.

A szakmai ismeretek bővítő szakterületi ismeretek (SZK) tantárgyai tanári szakirányonként eltérőek, ugyanakkor közös jellemzőjük, hogy a képzési követelményeket a képzési időtartamtól függetlenül, mindegyik szakirányon a képzési idő első két félévben kell teljesíteni.

A PEPSZI mintatanterv a javasolt haladási ütemet tartalmazza a szakmai tartalom és a kreditrendszer követelményeit figyelembe véve. A PEPSZI mintatanterv szerinti haladás az órarendtervezés szempontjából is indokolt, mivel a félévek órarendje tanévenként ugyanazon szerkezetben készül. Így az ajánlott haladástól való eltérések – a későbbi tantárgyfelvétel

során – nem várt ütközéseket okozhatnak, továbbá figyelembe kell venni, hogy a tantárgyak mindegyike csak az adott félévben indul.

Mintatanterv

2 félév, 60 kredit (műszaki vagy közgazdasági mesterképzésben végzettek számára)

60 kr-s képzés 2 félév (műszaki vagy közgazdasági mesterképzésben végzettek számára)							
Tantárgyak megnevezése			ZV	Típus	Jelleg	1.	2.
Tanári felkészítés (60kr)	60	212					
Pedagógiai, pszichológiai elmélet és gyakorlat (28kr)	28	92					
Pedagógiai pszichológia	3	8		K	TK	4/4/0/f/3	
Neveléstan	2	8		K	TK		4/4/0/v/2
Oktatásmélt	3	8		K	TK	4/4/0/f/3	
Digitális pedagógia	3	8		K	TK	4/4/0/v/3	
Rendszermélt	4	12		K	TK	8/4/0/v/4	
Prezentáció	2	8		K	TK	4/4/0/f/2	
Pedagógiai projekt	2	8		K	TK	0/8/0/f/2	
SNI-s tanulók a szakképzésben	2	8		K	TK		4/4/0/f/2
Szakmai kommunikáció	2	8		K	TK	4/4/0/f/2	
Munka és oktatás világa	2	8	ZV	K	TK	4/4/0/f/2	
Szaktárgyi ismeretek (8kr)	8	24					
Szakirányú módszertan 1.	3	8		K	TK	4/4/0/v/3	
Korszerű technológiák az oktatásban	2	8	ZV	K	TK	4/4/0/f/2	
Módszertani projekt	3	8		K	TK		4/4/0/sz/3
Csoportos hospitálás, tanítási gyakorlat (4kr)	4	16					
Iskolai tanítási gyakorlat	2	8		K	TK	0/8/0/f/2	
Közösségi tevékenység	2	8		K	TK	0/8/0/f/2	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat (20kr - 2 kr portfólióval)	20	60					
Egyéni összefüggő gyakorlat	20	40		K	EGY		0/40/0/f/20
Kísérőszeminárium (kredit beszámítás nélkül)	0	10		K	TK		0/10/0/f/0
Portfólió	0	10		KR	TK		0/10/0/f/0
Szaktárgyi ismeretek (8kr)	8	20					
Szaktárgyi szeminárium (kredit beszámítás nélkül-kritériumkövetelmény)	0	20		KR	TK	4/6/0/a/0	4/6/0/a/0
Záróvizsga (mérnök-tanár/közgazdász-tanár képesítő vizsga - szaktárgyi és portfólió védéssel)							0/0/0/zv/0
Összesen:						44/66/0/9f/3v/1a/30kr	20/82/0/4f/2v/1a/1sz/30kr

2 félév, 60 kredit (főiskolai szintű szakmai tanári képesítéssel rendelkezők - műszaki tanárok - számára)

60 kr-s képzés 2 félév (főiskolai szintű szakmai tanári képesítéssel rendelkezők - műszaki tanárok - számára)							
Tantárgyak megnevezése			ZV	Típus	Jelleg	1.	2.
Szaktárgyi ismeretek (34 kr)	34						
Gazdaság és szakképzés	3	8		K	SZT	4/4/0/f/3	
Munka és oktatás világa	2	8	ZV	K	SZT	4/4/0/f/2	
Gyakorlati foglalkozások módszertana	3	8		K	SZT		4/4/0/f/3
Iskola és munkaegészségtan	3	8		K	SZT		6/2/0/f/3
SNI-s tanulók a szakképzésben	2	8		K	SZT		4/4/0/f/2
Korszerű technológiák az oktatásban	2	8	ZV	K	SZT	4/4/0/f/2	
Szakmai kommunikáció	2	8		K	SZT	4/4/0/f/2	
Digitális pedagógia	3	8		K	SZT		4/4/0/v/3
Prezentáció	2	8		K	SZT	4/4/0/f/2	
Szakmai gyakorlat a szakképzésben	5	16		K	SZT		10/6/0/v/5
Munkavédelem a szakképzési gyakorlati oktatásban	5	16		K	SZT	10/6/0/v/5	
Pedagógiai projekt	2	8		K	SZT	0/8/0/f/2	
Szabadon választható ped.-pszich. tárgyak (9kr)	9						
Tanulástechnika	2	8		V	TK		6/2/0/f/2
Művelődéstörténet	3	8		V	TK		8/0/0/f/3
Karriertervezés	2	8		V	TK		4/4/0/f/2
Tanulás és életpálya	2	8		V	TK		8/0/0/f/2
Tanulás és önképzés	2	8		V	TK		8/0/0/f/2
Tanári felkészítés (15kr)	15	40					
Pedagógiai, pszichológiai elmélet és gyakorlat (9kr)	9	24					
Pedagógiai pszichológia	3	8		K	TK	4/4/0/f/3	
Neveléstan	3	8		K	TK	4/4/0/f/3	
Oktatásmélt	3	8		K	TK	4/4/0/v/3	
Szaktárgyi ismeretek (6kr)	6	16					
Szakirányú módszertan 1.	3	8		K	TK	4/4/0/v/3	
Módszertani projekt	3	8		K	TK		4/4/0/sz/3
Portfólió	2	10					
Szaktárgyi ismeretek (szakmódszertani témában)	0	20					
Szaktárgyi szeminárium (kredit beszámítás nélkül-kritériumkövetelmény)	0	20		KR	TK	4/6/0/a/0	4/6/0/a/0
Záróvizsga (mérnök-tanár/közgazdász-tanár képesítő vizsga - szaktárgyi és portfólió védéssel)							0/0/0/zv/0
Összesen:	60					50/56/0/8f/3v/1a/30kr	62/46/0/8f/2v/1a/1sz/30kr

3 félév, 90 kredit (munkahely által igazolt tanárként foglalkoztatottak számára)

90 kr-s képzés 3 félév (munkahely által igazolt tanárként foglalkoztatottak számára)									
Tantárgyak megnevezése									
			ZV	Tipus	Jelleg	1.	2.	3.	
A) Szakterületi tudás (20 kr)									
A1) Szakterületi kiegészítő ismeretek (10 kr)*									
		20	64						
		10	32						
A2) Szaktanári szakterületi ismeretek (10 kr)									
A2.1. NAT és OKJ szakmacsoportos ismeretek (5kr)									
		5	16						
	Gazdaság és szakképzés	3	8		K SZT	4/4/0/f/3			
	Munka és oktatás világa	2	8	ZV	K SZT	4/4/0/f/2			
A2.2. Szabadon választható ped.-pszich. tárgyak (5kr)									
		5	16						
	Tanulástechnika	2	8		V TK		6/2/0/f/2		
	Művelődéstörténet	3	8		V TK		8/0/0/f/3		
	<i>Iskola és munkaesztészet</i>	3	8		K SZT		6/2/0/f/3		
	<i>Karriertervezés</i>	2	8		V TK		4/4/0/f/2		
	<i>Tanulás és életpálya</i>	2	8		V TK		8/0/0/f/2		
	<i>Tanulás és önképzés</i>	2	8		V TK		8/0/0/f/2		
B) Tanári felkészítés (70kr)									
B1) Pedagógiai, pszichológiai elmélet és gyakorlat (32kr)									
		32	100						
	Pszichológia alapjai	3	8		K TK	4/4/0/f/3			
	Pedagógiai pszichológia	2	8		K TK		4/4/0/v/2		
	Neveléstan	3	8		K TK	4/4/0/f/3			
	Oktatásmélt	3	8		K TK	4/4/0/v/3			
	Digitális pedagógia	3	8		K TK		4/4/0/v/3		
	Rendszermélt	4	12		K TK	8/4/0/v/4			
	Prezentáció	2	8		K TK	4/4/0/f/2			
	Pedagógiai projekt	2	8		K TK	0/8/0/f/2			
	SNI-s tanulók a szakképzésben	2	8		K TK		4/4/0/f/2		
	Szakmai kommunikáció	2	8		K TK	4/4/0/f/2			
	Pedagógiai gyakorlat	3	8		K TK	0/8/0/f/3			
	Gyakorlati foglalkozások módszertana	3	8		K TK		4/4/0/f/3		
B2) Szakmódszertani ismeretek (12kr)									
		12	24						
	Szakirányú módszertan 1.	3	8		K TK	4/4/0/v/3			
	Korszerű technológiák az oktatásban	2	8	ZV	K TK	4/4/0/f/2			
	Módszertani projekt	3	8		K TK		4/4/0/sz/3		
	Szakirányú módszertan 2.	4	8		K TK		4/4/0/f/4		
B3) Csoportos hospitálás, tanítási gyakorlat (0kr)									
	Pedagógiai projekt és Pedagógiai gyakorlat része.								
B4) Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat (26kr) **									
		26	56						
	Egyéni összefüggő gyakorlat	20	40		K EGY			0/40/0/f/20	
	Kísérőszeminárium (kredit beszámítás nélkül)	4	10		K TK			0/10/0/f/4	
	Portfólió	2	6		KR TK			0/10/0/f/2	
C) Szakdolgozat (szakmódszertani témában)									
		0	20						
	Szakkolozati szeminárium (kredit beszámítás nélkül-kritériumkövetelmény)	0	20		KR TK		4/6/0/a/0	4/6/0/a/0	
Záróvizsga (mérnöktanárközgazdász tanár képzési vizsga - szakdolgozat és portfólió védelem)									
		90	264			46/56/0/10f/3v/34kr	46/32/2/6f/3v/1a/1sz/30kr	4/66/0/3f/1a/1zv/26kr	

4 félév, 120 kredit (nem tanárként foglalkoztatottak számára)

120 kr-s képzés 4 félév (nem tanárként foglalkoztatottak számára)									
Tantárgyak megnevezése									
			ZV	Tipus	Jelleg	1.	2.	3.	4.
A) Szakterületi tudás (20 kr)									
A1) Szakterületi kiegészítő ismeretek (10 kr)*									
		20	60						
		10	28						
A2) Szaktanári szakterületi ismeretek (10 kr)									
A2.1. NAT és OKJ szakmacsoportos ismeretek (5kr)									
		5	16						
	Gazdaság és szakképzés	3	8		K SZT	4/4/0/f/3			
	Munka és oktatás világa	2	8	ZV	K SZT	4/4/0/f/2			
A2.2. Szabadon választható ped.-pszich. tárgyak (5kr)									
		5	16						
	Tanulástechnika	2	8		V TK		6/2/0/f/2		
	Művelődéstörténet	3	8		V TK		8/0/0/f/3		
	<i>Iskola és munkaesztészet</i>	3	8		K SZT		6/2/0/f/3		
	<i>Karriertervezés</i>	2	8		V TK		4/4/0/f/2		
	<i>Tanulás és életpálya</i>	2	8		V TK		8/0/0/f/2		
	<i>Tanulás és önképzés</i>	2	8		V TK		8/0/0/f/2		
B) Tanári felkészítés (100kr)									
B1) Pedagógiai, pszichológiai elmélet és gyakorlat (34kr)									
		34	100						
	Pszichológia alapjai	3	8		K TK	4/4/0/f/3			
	Pedagógiai pszichológia	2	8		K TK		4/4/0/v/2		
	Neveléstan	3	8		K TK	4/4/0/f/3			
	Oktatásmélt	3	8		K TK	4/4/0/v/3			
	Digitális pedagógia	3	8		K TK		4/4/0/v/3		
	Rendszermélt	4	12		K TK	8/4/0/v/4			
	Prezentáció	2	8		K TK	4/4/0/f/2			
	Pedagógiai projekt	2	8		K TK	0/8/0/f/2			
	SNI-s tanulók a szakképzésben	2	8		K TK		4/4/0/f/2		
	Szakmai kommunikáció	2	8		K TK	4/4/0/f/2			
	Pedagógiai gyakorlat	3	8		K TK	0/8/0/f/3			
	Gyakorlati foglalkozások módszertana	3	8		K TK		4/4/0/f/3		
	Pedagógiai kutatómódszertan	2	8		K TK		4/4/0/f/2		
B2) Szakmódszertani ismeretek (12kr)									
		12	24						
	Szakirányú módszertan 1.	3	8		K TK	4/4/0/v/3			
	Korszerű technológiák az oktatásban	2	8	ZV	K TK	4/4/0/f/2			
	Módszertani projekt	3	8		K TK		4/4/0/sz/3		
	Szakirányú módszertan 2.	4	8		K TK		4/4/0/f/4		
B3) Csoportos hospitálás, tanítási gyakorlat (0kr)									
	Iskolai tanítási gyakorlat	2	8		K TK	0/8/0/f/2			
	Közösségi tevékenység	2	8		K TK	0/8/0/f/2			
B4) Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat (50kr) **									
		50	112						
	Egyéni összefüggő gyakorlat	40	80		K EGY		0/40/0/f/20	0/40/0/f/20	
	Kísérőszeminárium (kredit beszámítás nélkül)	8	20		K TK		0/10/0/f/4	0/10/0/f/4	
	Portfólió	2	12		KR TK		0/10/0/f/0	0/10/0/f/2	
C) Szakdolgozat (szakmódszertani témában)									
		0	20						
	Szakkolozati szeminárium (kredit beszámítás nélkül-kritériumkövetelmény)	0	20		KR TK		4/6/0/a/0	4/6/0/a/0	
Záróvizsga (mérnöktanárközgazdász tanár képzési vizsga - szakdolgozat és portfólió védelem)									
		120	332			48/72/0/13f/3v/42kr	42/32/0/7f/2v/1sz/28kr	4/66/0/3f/1a/1zv/24kr	4/66/0/3f/1a/1zv/26kr

4 félév, 120 kredit
(műszaki vagy üzleti szakoktatói végzettséggel rendelkezők számára)

120 kr-s képzés 4 félév (műszaki vagy üzleti szakoktatói végzettséggel rendelkezők számára)									
Tantárgyak megnevezése			ZV	Tipus	Jelleg	1.	2.	3.	4.
A) Szakterületi tudás (50 kr)	40	160							
A1) Szakterületi kiegészítő ismeretek (10 kr)*	0	0							
A2) Szaktanári szakterületi ismeretek (40 kr)	40	160							
A2.1. NAT és OKJ szakmascsoportos ismeretek (5kr)- szakoktatói kiegészítő ismeretek (30kr)	35	112							
Gazdaság és szakképzés	3	8		K	SZT	4/4/0/3			
Munka és oktatás világa	2	8	ZV	K	SZT	4/4/0/2			
Szakmai kommunikáció	2	8		K	SZT	4/4/0/2			
A szakképzést érintő műszaki technológiai változások	5	16		K	SZT	10/6/0/5			
Műszaki menedzsment ismeretek a gyakorlati oktatás szervezésében	3	8		K	SZT		4/4/0/3		
Gazdasági menedzsment ismeretek a gyakorlati oktatás szervezésében	5	16		K	SZT		10/6/0/5		
Szakmai gyakorlat a szakképzésben	5	16		K	SZT		10/6/0/5		
Munkavédelem a szakképzési gyakorlati oktatásban	5	16		K	SZT	10/6/0/5			
IK T eszközök a szakképzésben	5	16		K	SZT	10/6/0/5			
A2.2. Szabadon választható pedagógiai tantárgyak (5kr)	5	18							
Tanulástechnika	2	8		V	TK	6/2/0/2			
Művelődéstörténet	3	8		V	TK	8/0/0/3			
Iskola és munkaeszségletan	3	8		K	SZT	6/2/0/3			
Karriertervezés	2	8		V	TK	4/4/0/2			
Tanulás és életpálya	2	8		V	TK	8/0/0/2			
Tanulás és önképzés	2	8		V	TK	8/0/0/2			
B) Tanári felkészítés (70kr)	70	188							
B.1) Pedagógiai, pszichológiai elmélet és gyakorlat (5kr)	5	16							
Pedagógiai gyakorlat	3	8		K	TK	0/8/0/3			
SNI-s tanulók a szakképzésben	2	8		K	TK		4/4/0/2		
B.2) Szakmódszertani ismeretek (15kr)	15	40							
Szakirányi módszertan 1.	3	8		K	TK	4/4/0/3			
Kooperatív technológiák az oktatásban	2	8	ZV	K	TK	4/4/0/2			
Módszertani projekt	3	8		K	TK		4/4/0/3		
Szakirányi módszertan 2.	4	8		K	TK		4/4/0/4		
Gyakorlati foglalkozások módszertana	3	8		K	SZT		4/4/0/3		
B.3) Csoportos hospitálás, tanítási gyakorlat (0kr)	0	0							
Pedagógiai projekt és Pedagógiai gyakorlat része.				K	TK				
				K	TK				
B.4) Összeffüggő egyéni iskolai gyakorlat (50kr)**	50	112							
Egyéni összefüggő gyakorlat	40	80		K	EGY		0/40/0/20	0/40/0/20	
Kísérletseminárium (kredit beszámítás nélkül)	8	20		K	TK		0/10/0/4	0/10/0/4	
Portfólió	2	12		KR	TK		0/10/0/0	0/10/0/2	
C) Szakdolgozat (szakmódszertani témában)	0	20							
Szakdolgozati szeminárium (kredit beszámítás nélkül-kritériumkövetelmény)	0	20		KR	TK		4/6/0/0	4/6/0/0	
Záróvizsga (mérnök-tanár-közgazdász-tanár képestő vizsga - szakdolgozat és portfólió védéssel)									0/0/0/20/0
Összesen:	110	348				52/46/0/6/4v/32kr	58/34/2/6/4v/38kr	4/66/0/3/1a/24kr	4/66/0/3/1a/12v/26kr

Kötelezően és szabadon választható tantárgyak

A kötelezően választható (KV) tantárgyak körébe két tantárgytípus tartozik: a.) a tantárgy kötelezően teljesítendő: a választás a tematikára, a szakmai feldolgozásra vonatkozhat például: Pedagógiai gyakorlat vagy a Szakdolgozat. b.) a blokk tantárgya egy tantárgycsomagból kötelezően választandó, és a tantárgycsomagon kívüli tárgyakkal nem helyettesíthető.

A szabadon választható (V) tantárgyak körébe elvileg a kar, illetve az egyetem összes tantárgya beletartozik, de a képzés jellegéből fakadóan a tanszék által ajánlott csomagból célszerű választani. Ezekből 5 kreditértéket kell teljesíteni.

A képzés kötelező vagy a kötelezően választandó tantárgyainak tematikájával a szabadon választott tantárgyak nem ütközhetnek.

A KV és V tantárgyak a tanulmányok során bármikor – a mintatantervben jelöltnél korábban vagy később is – teljesíthetők. A mintatanterv szerinti haladás és a félévi kötelező kredit megszerzése érdekében azonban javasolt a mintatanterv szerinti félévben felvenni ezeket a tantárgyakat is.

Megjegyzés: A kötelezően választható tantárgyak esetleges többleteljesítése beszámítható a szabadon választható tantárgyak kreditszámba.

Szakmai gyakorlat (csoportos iskolai gyakorlatok és az egyéni összefüggő nevelési – oktatási gyakorlat)

A szakmai tanárképzés szakmai gyakorlati részét egyrészt a tanulmányokkal párhuzamosan folyó csoportos hospitálás, csoportos tanítási gyakorlat, másrészt a tanulmányokat külön-külön félévként követő egyéni összefüggő iskolai gyakorlat képezi.

A csoportos iskolai gyakorlatok megvalósítása a tanári szakok szerint megválasztott partner szakképző intézményekkel való együttműködésben történik.

Az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat – a képzésben résztvevő hallgató tanárként való foglalkoztatásától függően a saját intézményben, vagy külső partner intézményben teljesíthető.

Az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat szakgimnáziumi képzésben, az adott tanári szakképzettség területén szakképzési portfólióval rendelkező szakképző intézményben és felnőttképzést folytató intézményben teljesíthető. A gyakorlóhelyen a hallgató a szakképző intézmény részéről megbízott mentor és a BME Tanárképző Központ tanítási gyakorlatokért felelős oktatójának irányítása mellett végzi egyéni összefüggő iskolai gyakorlatát, a képzési időtől függően a képzés 2., vagy a képzés 3. és 4. félévében (külön belső szabályozás szerint).

Az egyéni összefüggő iskolai gyakorlathoz kapcsolódik a felsőoktatási intézményben meghatározott időközönként tartott csoportos, ill. egyéni konzultáció, kísérőszeminárium, szakdolgozati szeminárium. A hallgató és felsőoktatási tanárképző szakember konzultációs kapcsolatához igénybe vehetők az elektronikus kommunikáció eszközei is.

A hallgató a megbízott vezetőtanár (mentor) segítségével összeállítja iskolai gyakorlati tervét, amelyet a felsőoktatási intézményben a konzultációt vezető oktatóval is egyeztet. Az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat a szakképzésnek az intézményben előforduló különböző formáját, területét, tevékenységét érinti (többek között: elméleti órák, laboratóriumi gyakorlatok, szakmai gyakorlatok, szakmai versenyek, vizsgák, rendezvények, kapcsolattartás a munka világának képviselőivel, a céges gyakorlóhelyekkel, kamarákkal, kapcsolattartás a szülőkkel, részvétel pályázatok összeállításában és pályázati projekteken stb.).

Az egyéni összefüggő iskolai gyakorlati terv megjelöli az ún. Záró tanítás időpontját és helyszínét. Ezen a vezető tanáron és a gyakorlóhely képviselőjén kívül a felsőoktatási intézmény képviselője is részt vesz, és közösen értékeli a jelölt tevékenységét.

A hallgató az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat során összeállítja a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló, és a szakdolgozat témájához kapcsolódó munkájának portfólióját.

A portfólió összeállításának főbb lépései

- Az intézmény pedagógiai programjának megismerése
- A választott szakmai tantárgyhoz kapcsolódó tanterv tanulmányozása
- A tantárgyhoz a tartozó tanmenet vizsgálata, kapcsolódási pontok kiválasztása
- Az oktatási folyamat megtervezése, elkészítése, bemutatása
- Az oktatási folyamat megszervezése a vezető szaktanár felügyelete alatt
- A tervezett tanítási órákra való felkészülés
- A tervezett tanítási órák megtartása, a vezető szaktanár folyamatos jelenléte mellett
- A féléves oktatási tevékenység értékelése, elemzése

Szakedolgozat tantárgy és a szakedolgozat leadása

A szakedolgozat elkészítése a képzési időtartamtól függően a 2., a 3., vagy a 4. félévben történik, amit a tanszéki belső konzulens végig figyelemmel kísér. Alapvetően ebben a szakaszban a hallgatótól önállóságot várunk el. A félév során órarendileg biztosítottan van lehetőség konzultációra, illetve egyénileg egyeztetett időpontban a belső tanszéki témavezetővel. A félév során kötelező szakedolgozati prezentációk vannak, amelyek a célja a hallgató szakedolgozat készítésének nyomon követése és hasznos javaslatokkal történő segítése. A Szakedolgozat tantárgy féléves teljesítése kapcsán a hallgató érdemjegyet szerez.

A képzés, illetve a tanárszak képzésének zárásaként módszertani témájú szakedolgozatot kell készíteni, elfogadtatni, végül a záróvizsgán megvédeni. A szakedolgozat-készítés célja annak igazolása, hogy: a hallgató elsajátította a képzés során az új tudást; képes a tanult fogalmak, struktúrák szerint gondolkodni; a tanult elveket, eljárásokat, módszereket alkalmazni; rendelkezik azokkal a pedagógiai, szakmai, kommunikációs, szociális és gyakorlati kompetenciákkal, amelyek az eredményes szakmai tanári tevékenység végzéséhez szükségesek. A szakedolgozat leadásakor kell a fentebb említett portfóliót is leadnia a hallgatónak.

Az – abszolutórium megszerzése után – leadott szakedolgozatokat bírálók értékelik. Majd a hallgató a szakedolgozatára a záróvizsgán kap érdemjegyet, amely a diploma minősítésébe számít bele. A szakedolgozatot egy külső bíráló és a témavezető értékeli. A szakedolgozat végső érdemjegyét – a bírálatok és a védés alapján – a záróvizsgán állapítják meg. A záróvizsgán bemutatott portfólió értékelése beleszámít a diploma minősítésébe.

Preferálandó tantárgyak

A mérnöktanár és közgazdász tanár mesterszak képzésének gerincét a kötelező, kötelezően és szabadon választható pedagógiai, pszichológiai, módszertani elméleti és gyakorlati tárgyak alkotják, amelyekre alapozva lehet elvégezni a szakmai gyakorlatot, vagyis az egyéni összefüggő nevelési-oktatási gyakorlatot.

A pedagógiai, pszichológiai, módszertani tárgyak képezik a tanári szigorlat tartalmát. A szigorlat: a szakmai-diszciplináris egység és a pedagógiai-pszichológiai egység komplex vizsgálója. A szigorlat során az adott tanári szakirányon megszerzett szakmai ismeretek és a szakmódszertan tudás alkotó alkalmazását, a gyakorló félévben való felhasználhatóságát, az egy-egy OKJ-s terület vonatkozásában szükséges szintetizálására és specializációra való alkalmasságot kell bizonyítania a hallgatónak. Ennek megfelelően csak a szaktárgyi-diszciplináris szigorlat eredménye és letétele után bocsátható a hallgató gyakorló félévire. A szigorlat tételei komplex módon összesítik, és magukban foglalják a szakmai-diszciplináris egység és a pedagógiai-pszichológiai egység anyagait. A tételek szakirányonként külön készülnek, és ezek egymástól független, önálló tételsort alkotnak. Így a szigorlat integrált módon vizsgálja a szakirálynak megfelelő szaktárgyi és a szakmódszertani felkészültséget. A szigorlat lebonyolítására az 1-2. félév tantárgyainak teljesítése után kerülhet sor.

Végbizonyítvány (abszolutórium)

A hallgató a mintatantervben foglalt összes tanulmányi kötelezettségének teljesítése – a mintatanterv szerinti (kimeneti követelményben előírt) 60-90-120 kredit megszerzése – után megkapja a tanulmányok lezárását igazoló végbizonyítványt (abszolutóriumot). Ez a bejegyzés, illetve dokumentum – és az elfogadott szakdolgozat megléte – jogosítja fel a hallgatót a záróvizsga megtételére.

A TVSZ 67.§ (1) alapján megszűnik a hallgató hallgatói jogviszonya tanulmányainak befejeztével, végbizonyítvány (abszolutórium), illetve oklevél megszerzésével az adott szakon (képzésen), az adott képzési ciklust követő első záróvizsga időszak utolsó napján.

Záróvizsga

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A hallgató szakonként (képzésenként) külön záróvizsgát tesz. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből álló összefoglaló, szintetizáló jellegű vizsga, amelynek sikeres letétele a hallgató tanulmányainak lezárását jelenti.

Tanári záróvizsga: A tanári záróvizsga az abszolutórium megszerzését követően tehető le. A tanári záróvizsga három részből áll, ezek: 1. portfólió bemutatása, 2. tanári szakdolgozat védeése, 3. vizsgakérdésekre adott válasz. A portfólió és a szakdolgozat bemutatást követően kerülhet csak sor a záróvizsga szóbeli vizsga részére.

A szóbeli vizsga részéhez a vizsgakérdéseket előre megkapják a hallgatók. A vizsgán elsőként a portfóliót és a szakdolgozatot kell bemutatni, majd a hallgatónak ki kell húznia egy tételt, és azt írásban ki kell dolgoznia. A tétel kidolgozására 30 perc áll rendelkezésre, majd 15 perc a tétel szóbeli kifejtésére.

A tanári oklevél minősítését a szaktárgyi-diszciplináris szigorlat és a tanári záróvizsga érdemjegyének átlaga képezi.

A záróvizsga általános szabályait a TVSZ tartalmazza, a mesterszakra, illetve a tartalomra vonatkozó részletes szabályokat a szakot (képzést) gondozó tanszék véleménye alapján a kar adja meg. Ha a hallgató a záróvizsgán nem jelenik meg, teljesítménye nem értékelhető. Igazolatlan távolmaradás esetén a záróvizsga megismétlésére rendelkezésre álló vizsgaalkalmak száma eggyel csökken. Sikeres a záróvizsga, ha a vizsgázó a záróvizsga minden részében legalább elégséges érdemjegyet szerzett. Sikeres záróvizsga nem javítható. A ZVB által elégtelenre minősített szakdolgozat, diplomamunka egy alkalommal, új szakdolgozat, diplomamunka elkészítésével javítható legkorábban a következő záróvizsga időszakban. Amennyiben a hallgatónak valamelyik záróvizsga tantárgy vizsgája volt sikertelen, csak abból kell javító vizsgát tennie. A javításra a sikertelen záróvizsgát követő két hónapon belül nem kerülhet sor. Diplomamunka csak egy alkalommal javítható, illetve pótolható; a záróvizsgán sikertelenül (elégtelennel) végződő záróvizsgatárgy két alkalommal ismétélhető.

Nyelvvizsga követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből nyelvi államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához

A tanulmányokra vonatkozó mindenkor alapvető szabályokat a Nemzeti felsőoktatási törvény paragrafusaira épülve a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg. A legfontosabb alapszabályok – sarokszabályok –, amelyek a tanulmányok idejét, valamint a hallgató minimum-teljesítményét előírják, a következők:

- Átsorolás állami ösztöndíjas formáról önköltségesre:
  - önköltséges képzési formára kell azt a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót, aki az utolsó két aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT-államban olyan részképzésen, amelyben folytatott tanulmányai az Egyetemen folyó szakos tanulmányaiba beszámíthatók – nem teljesített legalább harminchat kreditet vagy nem érte el a 139/2015. Korm. rendelet szerinti képzési területen, az átsorolásnál figyelembe veendő időszakra előírt értékű súlyozott tanulmányi átlagot. (Ez az átlag a különböző időszakok esetén eltérő.)
  - a hallgatók magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben tizenkét féléven át folytathatnak tanulmányokat a felsőoktatásban (egyéni támogatási idő). Ha a hallgató kimerítette az egyéni támogatási időt, akkor csak önköltséges képzési formában folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban
  - az adott képzésen rendelkezésre álló idő 2 félévvel hosszabb, mint az adott tanulmányokhoz tartozó képzési és kimeneti követelményekben szereplő képzési időtartam. Ha a hallgató a képzéshez rendelkezésre álló támogatási idő alatt az adott fokozatot (oklevelet) nem tudja megszerezni, a tanulmányait e szakon önköltséges képzési formában folytathatja akkor is, ha az egyéni támogatási időt egyébként még nem merítette ki
- Elbocsátás:
  - Tanulmányi okból történő elbocsátás
    - ha a hallgató a végbizonyítványt – szakon folytatott – tanulmányok megkezdésétől számított, a képzési és kimeneti követelményekben megadott képzési idő kétszeresének letelte előtt nem szerzi meg;
    - ha azonos szakján, ugyanazon tantárgyból tett sikertelen vizsgáinak (szigorlatainak), összesített száma eléri a hatot;

- azonos szakján, ugyanazon tárgy kreditpontját hatszori tantárgyfelvétel után sem szerzi meg;
- halmozott súlyozott tanulmányi átlaga alapképzésben a beiratkozást követő 4. aktív félév végén nem éri el a 2,25 értéket, illetve mesterképzésben a beiratkozást követő 2. aktív félévben a 2,50 értéket;
- utolsó 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan képzésen, amely beszámítható a BME szakos képzésébe – nem szerzett legalább 20 kreditet;
- amennyiben jogviszonya korábban megszűnt, de az adott képzésre felvételi eljárásban újra felvételt nyert, a beiratkozástól számított első 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan képzésen, amely beszámítható a BME szakos képzésébe – nem szerzett legalább 10 kreditet;
- Be nem jelentkezés miatti elbocsátás
  - ha a hallgató egymást követő 3. alkalommal nem jelentette be sem tanulmányai folytatását, sem annak szüneteltetését;
  - ha a hallgató a hallgatói jogviszony szüneteltetésének két féléves időtartamát követően sem regisztrálja magát;
- Átvétel miatti elbocsátás
  - ha a hallgató átvételt nyert más szakra, intézménybe, képzési helyre vagy képzési nyelvet, illetve munkarendet váltott;
- Passzív félévszám túllépés miatt
  - amennyiben a hallgatói jogviszony adott szakon (képzésen) történő szüneteltetése meghaladja ciklusokra bontott képzési formákban a 4, osztatlan képzési formákban a 6 félévet;
- Fizetési hátralék miatti elbocsátás
  - amennyiben a hallgatónak a felszólítást követő türelmi időszak letelte után is van lejárt határidejű fizetési kötelezettsége;
- Fegyelmi úton történő elbocsátás
  - a hallgató összes szakján (képzésén) az intézményből való kizárás fegyelmi határozata alapján;

A fentiek részleteit, illetve további szabályokat a TVSZ tartalmazza, itt csak a legfontosabb alapszabályokat emeltük ki (amik időközben változhatnak is).

Gyakorlati szempontból alapvető és visszatérő sarokszabálynak tekinthető az, hogy az egyes tantárgyak meghirdetését, leírását, a teljesítéséhez kötött feltételeket stb. a konkrét tantárgyat

oktató intézet, tanszék előírásai szabályozzák. Egy tantárgy felvételekor ezek tanulmányozása elengedhetetlen. Ezeket a leírásokat tartalmazzák a Tantárgyi adatlapok.

Figyelem! Jelen szakhaladási útmutató az érvényes mintatanterv, előtanulmányi rend és a kapcsolódó szabályok szerint készült. Ez a tájékoztató segítséget nyújt abban, hogy tanulmányait tervszerűen és sikeresen folytassa. Felhívjuk figyelmét, hogy a jövőben lehetséges törvényi, rendeleti szabályozók esetleg módosíthatják a jelen útmutatóban leírtakat. Az esetleges módosításokról a tanulmányai során jelzést kap, hogy ezek a mintatanterv szerinti teljesítésében ne okozzanak problémát.

Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás

A BME GTK több mint 70 európai felsőoktatási intézménnyel kötött Erasmus+ hallgatói és oktatói/szakmai mobilitási szerződést. A korábbi Erasmus program keretében az elmúlt években több száz hallgató utazott ki, illetve közel ugyanennyi érkezett a karra. A legtöbb hallgató Németországba, Olaszországba, Ausztriába, Portugáliába és Spanyolországba jelentkezett, míg sokan érkeznek Franciaországból, Németországból, Spanyolországból és Portugáliából.

A GTK az egyetemi előírásokkal összhangban szigorú pályáztatási rendszert alkalmaz évek óta, melyben domináns részt képez a tanulmányi és szakmai munka (TDK, Szakkollégium).

A hallgatóknak lehetőségük van az őszi félévekben megrendezett Tudományos Diákköri Konferencián részt venni.

A Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyik fontos eseménye az évente megrendezett TDK-konferencia. Rendezvényeinkkel a hallgatóknak olyan fórumot kívántunk és kívánunk biztosítani, amelyen a tudományos munka felé tett első lépéseiről számolhatnak be. A hallgatóktól és így a benyújtott dolgozatoktól azt várjuk el, hogy a szerzők a hivatalos tananyagon túl foglalkozzanak a választott témával. Ez egyrészt az alkalmazott módszertanban jelenik meg, másrészt pedig a témaválasztásban, amikor az oktatás során csak érintőlegesen tárgyalt kérdéseket vizsgálják meg alaposabban vagy a megtanult ismeretek birtokában a tantermi foglalkozásokban nem szereplő problémaköröket veszik bonckés alá. A TDK-dolgozatok szerzőit oktatók segíti munkájukban, ebből az együttműködésből számos esetben később diplomamunka is születik.

A tanszék speciális szakmai programjaiban való részvétel: Pedagógiai tudományos műhely, VLL Labor, azaz a Képi Tanulás Műhelye (ezek programjairól és időpontjairól a tanszék honlapján talál bővebb információkat).

Továbbtanulás

A képzés sikeres befejezését követő továbbtanulási lehetőségek: a doktori képzésben, vagy szakirányú továbbképzés keretében, például a közoktatási vezető-, vagy a tanszék egyéni szakirányú továbbképzésében való részvétel.